

Interconnectiecapaciteit elektriciteit

Indicator | 10 november 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

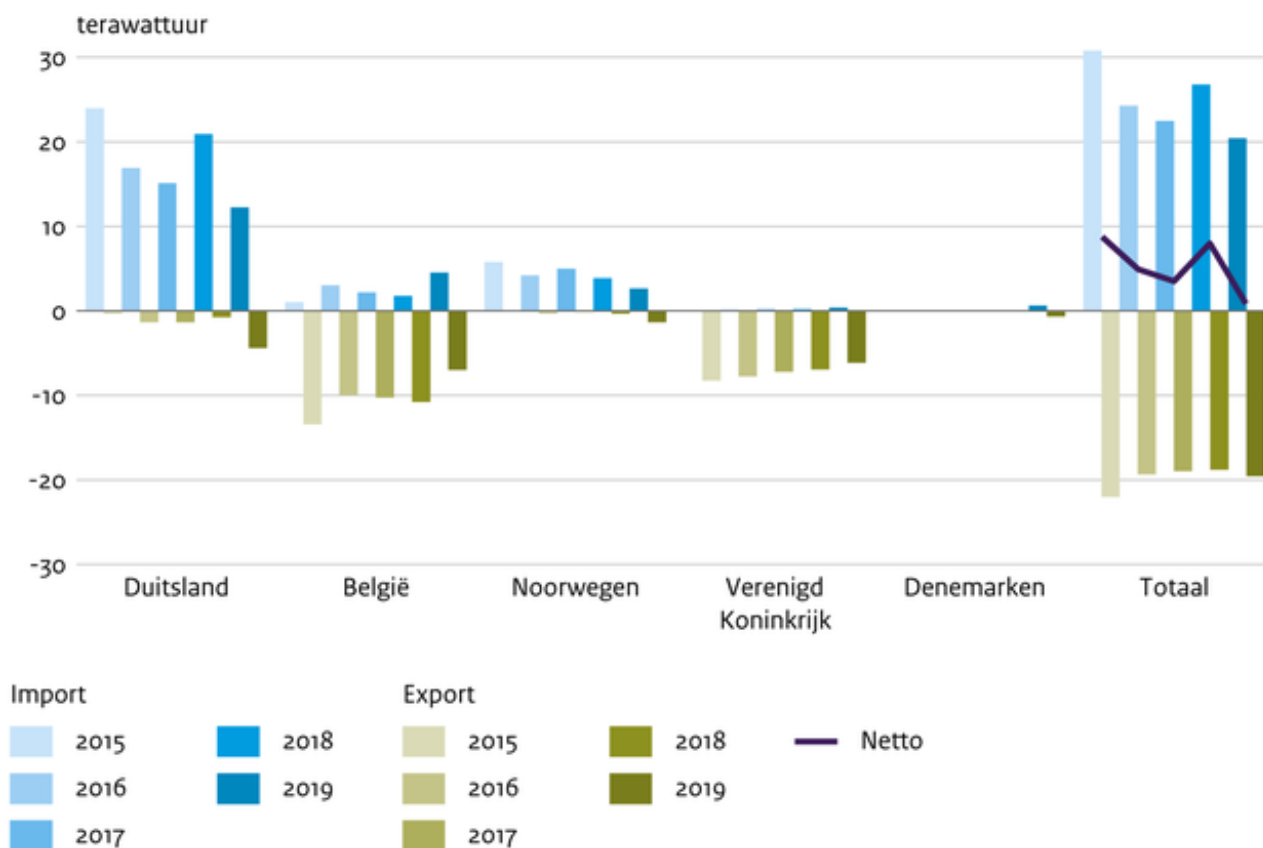
Voor de uitwisseling van elektriciteit heeft Nederland verbindingen met Duitsland, België, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Noorwegen. De Interconnectiecapaciteit voor elektriciteit tussen België en Nederland is in 2019 toegenomen met 1000 megawatt. Tot en met 2022 is de netwerkuitbreiding tussen Nederland en België alleen beschikbaar van België naar Nederland.

Groter aandeel duurzame energiebronnen in de elektriciteitsproductie

De opwekking van elektriciteit in Nederland en Europa is traditioneel gebaseerd op kolen, gas en uranium. Nu duurzame energiebronnen in de vorm van onder andere zon, wind en biomassa een steeds groter aandeel hebben in de opwekking van elektriciteit vormt de uitwisseling van elektriciteit tussen landen een steeds belangrijker onderdeel van de elektriciteitsmarkt. Met name de elektriciteit die wordt opgewekt door wind- en zonne-energie is vaak op andere locaties nodig dan het wordt geproduceerd.

Een belangrijk aspect van een geïntegreerde Europese elektriciteitsmarkt is de ontwikkeling van grensoverschrijdende netwerkverbindingen, de zogenaamde interconnecties. Nederland heeft voor het transport van elektriciteit interconnecties met Duitsland, België, Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Noorwegen.

Uitwisseling van elektriciteit tussen Nederland en andere landen

Bron: CBS

 PBL/aug20
 www.clo.nl/nl059501

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]
- [Download data \(xlsx\)](#) [4]

De capaciteit tussen België en Nederland (Rilland-Zandvliet en Maasbracht-Van Eijck) is in 2019 toegenomen met 1000 megawatt. Tot en met 2022 is de netwerkuitbreiding tussen Nederland en België alleen beschikbaar van België naar Nederland. De oorzaak hiervan ligt bij de nucleaire centrale in het Belgische Doel. Het netwerk rond deze plaats heeft niet de capaciteit om de maximale import vanuit Nederland en de productie van de kerncentrale te kunnen verwerken. In 2018 is de 1500 megawatt verbinding tussen Doetinchem en Wesel, Duitsland tot stand gebracht. Hiermee is de huidige capaciteit tussen Nederland en Duitsland tot bijna 4 gigawatt toegenomen (Hengelo-Gronau, Maasbracht-Siersdorf, Meeden-Diele). Sinds 2010 beschikt Nederland over een verbinding met Noorwegen (NorNed-kabel) van 700 megawatt en sinds 2011 een 1000 megawatt verbinding met het Verenigd Koninkrijk (BritNed-kabel). In 2019 is de Cobrakabel van 700 megawatt tussen Nederland en Denemarken deels in gebruik genomen. Sinds 2020 is deze kabel volledig beschikbaar.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NL-DE	2450	2450	2450	2450	3950	4250
NL-BE	1400	1400	1400	1400	1400	1400 (2400)
NL-NO	700	700	700	700	700	700

NL-VK	1000	1000	1000	1000	1000	1000
NL-DK	0	0	0	0	700	700

Tabel: Interconnectie capaciteit Nederland in megawatt

Netto import en export

Nederland is een netto-importeur van elektriciteit, er wordt meer elektriciteit geïmporteerd dan geëxporteerd. Met name de interconnectie met Duitsland draagt zorg voor de bulk van die import.

Invoer elektriciteit uit Duitsland, België en Noorwegen

De invoer van elektriciteit uit Duitsland daalde van 21 miljard kWh in 2018, naar 12 miljard kWh in 2019. Een belangrijke reden hiervoor is de sterke daling van de gasprijs in 2019, waardoor elektriciteit produceren met gascentrales goedkoper werd dan elektriciteitsopwekking met kolen. De uitvoer van Nederland naar Duitsland verzesvoudigde in 2019 ten opzichte van 2018. In 2019 steeg de productie van elektriciteit in Nederland naar een recordhoogte van 121 miljard kWh (CBS, 2019b). De invoer van elektriciteit vanuit België nam met 2,7 miljard kWh toe en de export naar België nam met 3.7 miljard kWh af in 2019 t.o.v. 2018. De export van Nederland naar Noorwegen is in 2019 verviervoudigd, van 0.3 naar 1.3 miljard kWh. Dit was uitzonderlijk en had te maken met de droogte in 2018 waardoor reservoirs in Noorwegen minder gevuld waren dan normaal. Mede vanwege de lage elektriciteitsprijzen heeft men er daarom in Noorwegen voor gekozen om minder dan normaal elektriciteit te produceren met waterkracht.

Europese doelstelling interconnectie capaciteit

De Europese Unie heeft in 2014 een afspraak voor 2020 geformuleerd mbt de interconnectie capaciteit tussen lidstaten. Afsgesproken is dat landen minimaal 10% van hun geproduceerde elektriciteit moeten kunnen transporteren naar buurlanden (Europese Commissie 2017). Nederland heeft in 2019 121 miljard kWh elektriciteit geproduceerd (bruto productie) waar in totaal 19.5 miljard kWh, ruim 16 procent, van werd geëxporteerd.

Referenties

- [Europese Commissie, Electricity interconnection targets](#) [5].
- [Europese Commissie \(2017\), COM\(2017\) 718 final, Communication on strengthening Europe's energy networks](#) [6].
- [Klimaat- en Energieverkenning \(KEV\)](#) [7]
- CBS, <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84575NED/table> [8]
- [CB 2019b, Elektriciteitsproductie naar recordhoogte](#) [9].
- [Tennet 2019, Monitor Leveringszekerheid 2019](#) [10].
- [Rijksoverheid 2019, Monitoringsrapportage leverings- en voorzieningszekerheid elektriciteit 2019](#) [11]

Relevante informatie

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Interconnectiecapaciteit elektriciteit

Verantwoordelijk instituut

PBL

Basistabel

CBS-gegevens

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

Zie referenties

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Interconnectiecapaciteit elektriciteit](#) [12] (indicator 0595, versie 01 , 10 november 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl059501>

Links

- [1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0595>
- [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0595_001g_clo_01_nl.png
- [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0595-001g-clo-01-nl.ods>
- [4] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0595-001g-clo-01-nl.xlsx>
- [5] https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/electricity-interconnection-targets_en
- [6] https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/communication_on_infrastructure_17.pdf
- [7] <https://www.pbl.nl/kev>
- [8] <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84575NED/table>
- [9] <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/12/elektriciteitsproductie-naar-recordhoogte>
- [10] https://www.tennet.eu/fileadmin/user_upload/Company/Publications/Technical_Publications/Dutch/20200117_Rapport_Monitoring_Leveringszekerheid_2019.pdf
- [11] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/01/21/monitoringsrapportage-leverings-en-voorzieningszekerheid-elektriciteit-2019>
- [12] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl059501>